

Frustrazioaz

Xilabako finalaren goiza zen, euritsu baina bihotza zohardi, bage-nekielako arratsaldeak lau oren zoragarri iragateko aitzakia eskainiko zigula, ez baita maiz gertatzen euskaltzaleen komunio zenbait gertatzea. Euskaldunentzat eskusiboki antolatutako ekitaldiaren parada zen, behingoz.

Gaurko egunean dena behar delako elebidun. Bi hizkuntzatan. Batean erran oro, metodikoki, itzuliz. Bai herri mugimenduetan euskararako pausua ematen denean, bai egitura publikoetan hizkuntz politika minimoa eramatean denean eta zerbait euskaraz sortzen. Patologikoa dirudi, patetikoa da. Komunzki araua da afiak, programak, berripaperak, hitzartze publikoak, oro elebitasun orekatuan garatzea eta metodikoki itzultzea integralki. Aldika euskara txarrean berdin, gutxi inporta baitu, euskaraz irakurtzea militantzia hutsa baita. Hitz bakoitzari ematen zaio ekibalentea. Horrela erdaldunak ez du deus huts eginen. Hau da, edozein ekitaldi edo ekimeni buruzko informazioa, nahiz azken hau zuzendua izan euskaldunei bereziki, helduko zaio berari ere. Ez dut uste informazio doblez blai egotea gustuko zaionik nehoi, baina gustagarria da euskaldunei erraten zaiena jakitea. Aldiz, segur da ez zaiola erdaldunari neholako frustraziorik sortuko. Ez arrazoi, ez interesik piztuko euskalduntzeko. Gainera euskaldunak, alfertua balitz, jo lezake frantsesera. Eta zoritxarrez hala da. Elkarbizitza ez baita ardura pazifikoa eta berdintasunean garatua.

Guk (euskalgintzak) ere elebitasuna defenditzen dugu, aldarrikatzen, pausuka, poliki, existitzeko aukera ematen digulako eta hortik gara gintezkeela sinesten baitugu, gardentasunaren izenean, errazago onartuak izateko, erabileran zerbait aitzinatzeke. Urraska

Bea Salaberri

IDAZLEA

@Beatxoa

Antton Olariaga

goazkeela, sekulan bizi al gara? Hatsa hartzen? Ala hatsantzen?

Ondorioa da metodikoki bi hizkuntzatan jarri afixa, berripaper eta diskurtsoak ikusteak ez diola erdaldunari neholako frustraziorik eragiten euskara ez jakiteaz; ez du deus, ia, galtzen eta jarrai dezake trankilki betiko diskurtso traumatikoarekin "*amatxi le parlait*" AEK-ko bidea sekulan hartu gabe. Harago, aberrazioak ere gerta daitezke: bertsoen itzultzea, dena azpi titulatzeari. Niregatik hor da koska, gutxitan da zerbait bonusa hiztunontzat eta galera ez dakienarentzat horrela denean; hau da jokamolde eta politika bat, guregana gutxi hurbilarazten duena, frantsesari kalterik egin gabe euskara defendatu nahi duena, euskara zinez baloratu gabe, frantsesaren alde egiten duena.

Aldi oro, sumintzen gara honaino, Hegoaldeko inor menturatzen denean hizkuntzarena auzitan ezartzera. Larunbat goiz hartan guhaurrena zain genuen: *Sud Ouest* egunkarian eguneroko idazten du *Le piéton* famatuak. Nor xuxen? Ez dakigu. Anonimoa da eta auserdia handirako zirrikitua. Xilabaren goizean, pietuna penaturik zen justuki finalerako afixa euskara hutsean izateaz eta hortik erdaldunak ez gonbidatuak ospakizunera, trinko baina tinko, sektarismoa leporatuz. Bat-batean frustraturik beraz eta ondorioz dena pozoi.

Txikikeriak gehiago salatzen du. Ez baita sorpresa, iragar zitekeen. 2011 inkesta soziolinguistikoak agerian utzi zuen euskararen kontrako iritzien emendatzea: deskomplexatzea faltako zitzairen. Auskalo nolakoak jakingabe garen. Dena da bilakaera berean: tar-teka nago aitzinatzen garela, gibelka. Pietuna, gaizo puskila, ausartu zen baztertuari baztertzaila deitzera, ozenki; etorriko dira gehiago, ardi larrua erantzirik. Asteburuko pozaz gain, errabia ernatuz. ■